

جدول رده بندی

انرژی ۵۰

قسمت پایانی

مترجم: همایون نسیمی

همگرایی در ارتباطات

همان گونه که گاز و برق به سمت یکدیگر همگرایی پیدا می‌کنند، منطقی است که قدم بعدی همگرایی ارتباطات باشد. بسیاری از تأسیسات برق و گاز هم‌اکنون از خطوط لوله و حق انتقال گاز برخوردارند و تجربه کافی در زمینه ارائه خدمات و فروش به مشترکان را دارا می‌باشند، به طوری که این تأسیسات، یکی از بزرگترین مالکان کابل‌های فیبر نوری می‌باشند. شرکت ویلیامز در این زمینه پیشرو بوده و با گذراندن کابل‌های فیبر نوری از مسیر یک خط لوله قدیمی، شرکت ویل تل را بنا نهاد. ویل تل در اواسط دهه ۹۰ فروخته شد، ولی شرکت ویلیامز چند قسمت کلیدی آن را در دست نگه داشت. هم‌اکنون این شرکت دوباره متعلق به شرکت ویلیامز می‌باشد و از طریق گروه ارتباطات ویلیامز، در عرصه ارتباطات فعالیت می‌کند. این شرکت یک شبکه بزرگ فیبر نوری را در آمریکا در کنترل دارد و اطلاعات مربوط به صدا و تصویر و خدمات مرتبط را در آمریکا و خارج از آن به مشترکان ارائه می‌کند. شرکت الپاسو نیز در حال تثبیت موقعیت خود در زمینه همگرایی ارتباطات و انتقال اطلاعات صدا و تصویر می‌باشد. شرکت نشنال گرید شرکت انرژی را به یک شرکت مخابراتی تبدیل کرده است که شبکه کابل نوری خود را از طریق سازه‌های زیربنایی موجود در انگلستان اداره می‌کند. سهام شرکت انرژی در سال ۱۹۹۷ به

فروش عمومی رسید، ولی نشنال گرید، ۴۶ درصد از آن را برای خود باقی نگاهداشته است.

انرون نیز در ماه‌های اخیر با حرکت به سمت ارائه طیف گسترده‌ای از خدمات، جهش بزرگی کرده است و در حال حاضر بزرگترین عرضه‌کننده گاز و برق در شمال آمریکا است. میزان داد و ستد گاز، برق و سایر کالاها بر روی خط رایانه‌ای انرون، به طور متوسط ۲ میلیارد دلار در ماه می‌باشد که وبسایت این شرکت را از لحاظ ارزش مبادلات به بزرگترین سایت موجود در جهان تبدیل کرده است. این شرکت هم‌اکنون در حال به کار بستن همان تکنیک‌های محافظه کارانه مالی در مورد تجارت ارتباطات و اینترنت است که از آن‌ها در بازار گاز و برق، بهره فراوان جسته است. این شرکت با تأسیس شبکه هوشمند انرون که به فیبر نوری، ایستگاه‌های خدمات رسانی، ذخایر اطلاعاتی و نرم‌افزار مخصوص مجهز شده است، امیدوار است تا در این زمینه قراردادهایی را منعقد کرده و کنترل بازار آن را به دست آورد.

میزان بدهی و نحوه ارزیابی

معمولاً فعالیت در زمینه نفت و تأسیسات نفتی، درجات مختلفی از بدهی را طلب می‌کند که با ضرایب مختلف قیمت سهام، ارزش آن‌ها بررسی می‌شود و اغلب، گروه‌های متفاوتی از تحلیل‌گران به ارزیابی آن‌ها می‌پردازد. تأسیسات برق معمولاً بدهی بالاتری نسبت به شرکت‌های بزرگ نفت و گاز دارند و ساختار مالی آن‌ها

همواره متفاوت است که مبتنی بر سود سهام و نرخ‌های مصوب براساس قیمت پایه دارایی‌ها می‌باشد. رده بندی شرکت‌ها بر مبنای ارزش کل شرکت (مجموع سرمایه شرکت و کل بدهی‌ها)، سبب شده است که شرکت‌های برق به بالای این جدول صعود کنند. برای مثال، توکیو الکتریک از رده هشتم به چهارم صعود کرده و کانزای الکتریک، چوبو الکتریک و کره الکتریک نیز همگی در بین ده شرکت برتر قرار گرفتند.

متوسط ضریب درآمد تأسیسات نسبت به قیمت‌ها پایین است که این امر موجب بدگمانی شرکت‌های بزرگ نفت و گاز برای تملک شرکت‌های برق شده است، چرا که از آن بیم دارند که ضریب بازار بورس خودشان نیز کاهش بیابد. این تأسیسات برای چند دهه، نوع خاصی از سهام محسوب شده‌اند که مانند اوراق قرضه از سود سهام خوبی برخوردار بوده، و درآمدی خوب و رشدی آهسته داشتند.

تأسیسات برق که به آن‌ها اشاره شد، در حال جابجایی در بازارهای خصوصی‌سازی شده و در حال افزایش رقابت هستند. بسیاری از آن‌ها وارد زمینه‌های دیگر فعالیت می‌شوند و هر زمان که بازار جدیدی در دنیا آزاد می‌شود، وارد آن میدان جدید می‌شوند. هدف آن‌ها، کنار گذاشتن ساختار مبتنی بر سود سهام و سازمان دادن ساختار دیگری مبتنی بر رشد سریع می‌باشد. برای مثال رلیانت انرژی، انتظار دارد که سهم درآمدش از ۲۰ درصد در حال حاضر به ۷۰ درصد در سال ۲۰۰۵ برسد.

تمام این تغییرات باعث تغییر مکان بازار می‌شود که منجر به ایجاد فرصت‌های جدید فراوان و همچنین خطرات جدید برای رقبای فعلی و تازه واردین می‌شود.

تحلیلگران اوراق بهادار مجبور خواهند بود تا راه‌های جدید ارزیابی این مجموعه‌های انرژی ترکیبی را مورد آزمایش قرار دهند. شرکت‌هایی که در بازارهای تحت نظارت دولت فعالیت می‌کنند، مضرب‌های کمی در ارزیابی به دست می‌آورند، در حالی که شرکت‌های فعال در بازارهای خصوصی‌سازی شده، از میانگین بالاتری برخوردارند. ممکن است شرکت‌های سنتی دوباره مورد ارزیابی قرار گیرند، چرا که این شرکت‌ها در حال تغییر هستند. برای مثال، وضعیت شرکت انرون در اوایل سال ۲۰۰۰، که این ارزیابی‌ها باعث صعود چشمگیر آن در جدول خواهد شد. در همین حال، تعدادی از شرکت‌های کوچکتر که از قوه ابتکار و جسارت برخوردارند، وارد جدول رده‌بندی انرژی ۵۰ خواهند شد.

همگرایی انرژی

یکی از مهمترین روندهای دهه اخیر، همگرایی بین تجارت سنتی گاز و برق می‌باشد که در آن، واحدهای انرژی مترادف یکدیگر تعریف می‌شوند.

تغییر بنیادین

این همگرایی سبب می‌شود که بسیاری از شرکت‌ها دچار تغییرات بنیادین شوند و از تولیدکننده محصولات نفتی (از قبیل گازوییل، انواع روغن‌ها یا پولی‌پروپلن)، به شرکت‌های خدمات انرژی تبدیل شوند که ارائه‌کننده شبکه‌های انرژی، BTU یا کیلووات ساعت و یا هر شکل دیگری از انرژی، متناسب با خواست مشتری می‌باشند، این دگرگونی موجب تقویت نقش مشتری نیز می‌شود. این وجه مشترک، باعث پیشبرد بسیاری از جنبه‌های همگرایی می‌شود و خود یک جنبه حیاتی از این امر است که ساختار تجاری شرکت‌ها چگونه خواهد بود. این دگرگونی، تلفیق گاز و برق را شامل می‌شود که گاه با ادغام و تملک و گاه از طریق مشارکت خاص و اتحاد به وقوع می‌پیوندد.

حتی اگر تجارت انرژی دستخوش دگرگونی شود، تجارت حمل و نقل گاز و نفت همچنان با اهمیت باقی خواهد ماند. هنوز تلفیق سنتی صنعت نفت با بخش پالایش، توانسته است بازه

مطلوبی نشان بدهد و اکثر شرکت‌ها سرمایه خود را از بخش پالایش خارج کرده‌اند و این در حالی است که بعضی از آن‌ها سرمایه خود را کلاً از صنعت نفت خارج نموده‌اند. از سوی دیگر، ادغام عمودی گاز و برق به طور روزافزون مورد توجه همگان قرار می‌گیرد.

مدل‌های تجاری مختلف

با توجه به اینکه بعضی معتقدند شرکت‌های نفتی نباید وارد بازار خرده‌فروشی شوند، نظریات متعددی در این خصوص وجود دارد که تا چه حد می‌توان در این زنجیره گاز و برق، به سمت بخش پایین دستی صنعت حرکت کرد. لیکن فرصت‌های بالقوه در بازارهایی که از انحصار دولت درآمده‌اند، بسیار زیاد است و شرکت‌ها به تمامی بخش‌ها چشم دوخته‌اند که از آن جمله می‌توان انتقال، توزیع، داد و ستد و عمده‌فروشی گاز، تولید برق، تأسیسات برقی و داد و ستد برق را نام برد.

بعضی معتقدند که سود و فرصت‌های مناسب، در عمده‌فروشی محصولات است و بعضی دیگر، خرید و مالکیت ساختارهای زیربنایی را سودمند می‌دانند و برخی، عملکردهای بانک، تجاری در بخش انرژی،

مخصوصاً اعطای ابزارهای مالی و تجاری را سودمند قلمداد می‌کنند. ولی هنوز اشخاص دیگری بر این باورند که داشتن شمار زیادی از مشتریان و خدمات فروش متقابل، رمز موفقیت است. از این بحث‌ها معمولاً به عنوان سخت‌افزار در مقابل نرم‌افزار و یا دارایی‌ها در مقابل خدمات نام برده می‌شود.

در حالی که گاز و برق به صورت یک کالای تجاری درمی‌آیند، بعضی از شرکت‌ها این تجارت را بیشتر یک فعالیت خدماتی می‌دانند تا یک داد و ستد تجاری. در مدل خدماتی، این همکاری را می‌توان در جهت متمرکز کردن نفت، گاز، برق و تلفن برای یک خرید کلی دانست، چرا که بسیاری از مصرف‌کنندگان بزرگ صنعتی می‌خواهند که عرضه‌کنندگان، انرژی را به هر صورتی که مورد نیاز آنهاست در اختیارشان قرار بدهند. در این صورت، کلید موفقیت برای بهره بردن از تفاوت‌های فاحش قیمت میان تولیدکننده و مصرف‌کننده، در دستان شرکت‌های معروف و کسانی خواهد بود که سریعتر از دیگران اقدام کنند و یا کسانی که آگاهی و تجربه کافی در زمینه خرده‌فروشی، کارت‌های اعتباری، خدمات مشترکان و تنظیم صورت حساب‌ها دارند. هرچه آزادسازی تجارت در جهان گسترش یابد، اهمیت مشتری نیز بیشتر می‌شود.

خطرات جدید

اشکال جدید ادغام خطراتی را نیز به همراه دارند. این ادغام‌ها ممکن است سبب شوند که شرکت‌ها از توجه به مناطقی که قبلاً مورد توجه و تمرکز آن‌ها بود، بازداشته شوند و در معرض خطرات جدیدی قرار گیرند. شرکت‌های گاز و نفت باید مطالب زیادی درباره خطرات ناشناخته و اتلاف برق یاد بگیرند. این شرکت‌ها از آن بیم دارند که سود و بازده کمتری از توزیع برق عایدشان شود. یکی از محصولات فرعی خصوصی‌سازی برق، کاهش قیمت آن می‌باشد (همان‌گونه که در بعضی مناطق برای گاز نیز چنین اتفاقی افتاد).

بنابراین، آن نوع ظرفیت تولیدی که تماماً هزینه‌بر باشد، در بعضی از مناطق باعث بروز مشکلات می‌شود.

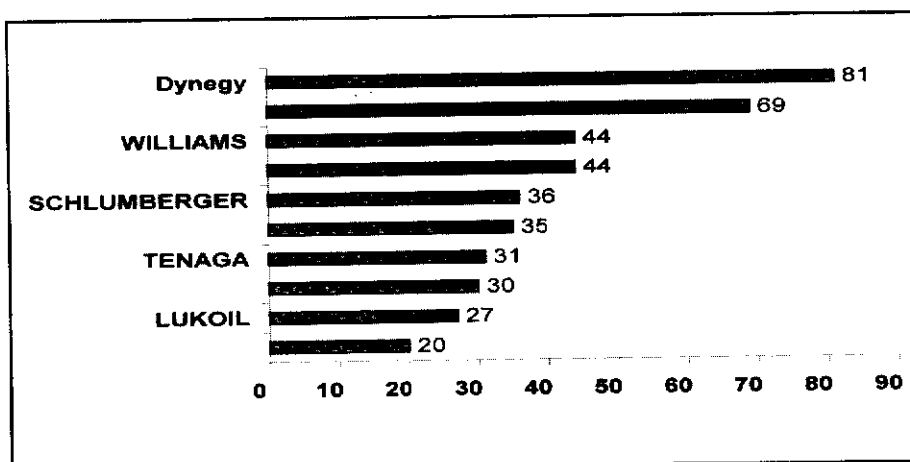
به همین ترتیب، شرکت‌های برق به هنگام ورود به بازارهای بین‌المللی که از انحصار دولت‌ها درآمده‌اند، با مناطقی ناشناخته مواجه خواهند شد.

جدول رده‌بندی ۵۰ شرکت مرتبط با انرژی توسط شرکت پترولیوم فاینانس در ربع اول قرن بیست و یکم، موسوم به جدول رده‌بندی انرژی ۵۰

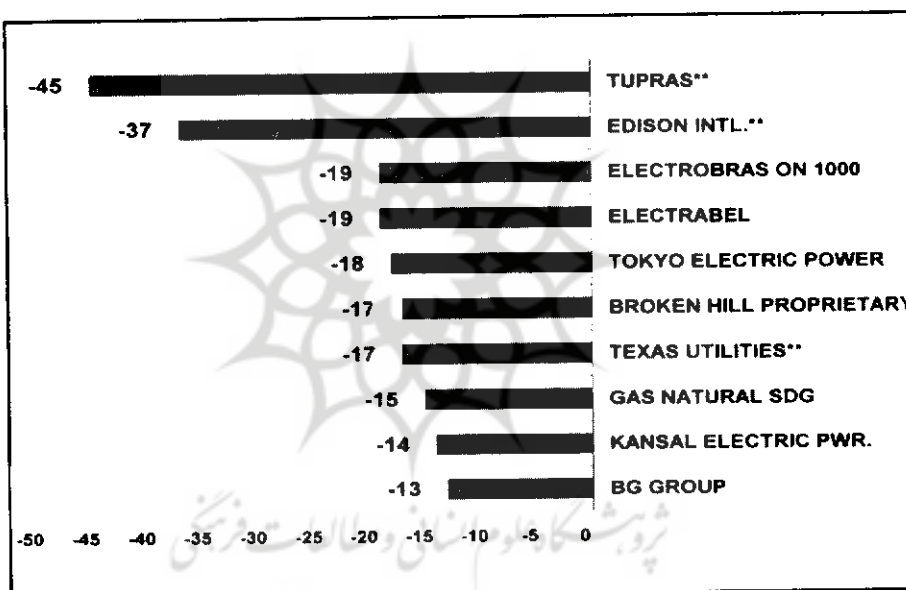
رتبه در تاریخ ۲۰۰۰ مه ۳۱	رتبه در تاریخ ۱۹۹۹ مه ۳۱	شرکت	ارزش بازار براساس میلیارد ۲۰۰۰ مه ۳۰	درصد تغییر قیمت سهام بر حسب دلار	محل استقرار دفتر مرکزی	فعالیت اصلی	تجزیه همگرایی
۱	۱	Exxon Mobil	۲۷۱/۲	-۳	ایالات متحده	نفت و گاز	ادغام با Mobil نقش اساسی و مهم در صنعت برق
۲	۲	RD/Shell	۲۰۷/۷	-۳	انگلستان و هند	نفت و گاز	پیشرو در گاز و برق، تملیک Itergen
۳	۳	BP Amoco	۱۷۸/۳	-۹	انگلستان	نفت و گاز	ادغام Amoco با NA موقعیت آن را در امر گاز تقویت می‌کند
۴	۴	Total FinaElf	۱۰۸/۴	۱۳	فرانسه	نفت و گاز	ادغام با Elf حضور در بخش برق را تقویت می‌کند
۵	۵	Chevron	۶۰/۷	۷	ایالات متحده	نفت و گاز	به عنوان عاملی کلیدی در گاز و برق در حال رشد و ترفی است
۶	۹	Enron	۵۶۰/۶	۶۹	ایالت متحده	برق و گاز	میل به سمت خدمات رسانه‌ای
۷	۶	ENEL	۵۴/۳	۷	ایتالیا	برق	جدیدترین تازه وارد به فهرست ۵۰ شرکت برتر از نوامبر ۱۹۹۹
۸	۱۱	Schlumberger	۴۳/۴	۳۶	ایالات متحده	نفت و گاز	
۹	۷	ENI	۴۰/۱	-۹	ایتالیا	نفت و گاز	مشارکت خاص با Iberdrola در حال ارزیابی دارای‌های Enel
۱۰	۱۰	Suezl Yonnaise	۳۴/۱	۸	فرانسه	متنوع	خرید Tractebel, Electabel در سرمایه‌گذاری کرده است
۱۱	۱۲	Texaco	۲۹/۶	-۱	ایالات متحده	نفت و گاز	تکنولوژی تبدیل به گاز و برق
۱۲	۸	Tokyo Electric	۲۹/۷	-۱۸	ژاپن	برق	حذف نظارت دولت بر بازار ژاپن
۱۳	۱۵	Petrobars	۲۸/۶	۱۰	برزیل	نفت و گاز	درصد تبدیل شدن به یک عامل کلیدی در منطقه در امر گاز
۱۴	۱۳	ARCO	۲۷/۷	-۲	ایالات متحده	نفت و گاز	ادغام با BP Amoco و یک طرح دعوی قضایی قریب الوقوع
۱۵	۱۶	VEBA	۲۵/۷	۶	آلمان	متنوع	ادغام با Viag و ایفاگر نقش اساسی در برق اروپا
۱۶	۱۴	Pepsol-YTF	۲۵	-۵	اسپانیا	نفت و گاز	ادغام با VPF و الحاق با Latin G&P و Gas Natural
۱۷	۲۰	ENDESA	۲۴/۳	۱۶	اسپانیا	برق	هدف آن در دست گرفتن گاز اسپانیاست
۱۸	۱۹	BG Group	۱۹/۷	۱۳	انگلستان	کاز	عامل زنجیره‌ای گاز جهانی
۱۹	۳۰	William COS.	۱۹/۴	۲۴	ایالات متحده	کاز	درصد ایجاد یک فعالیت جدید ارتباطی
۲۰	۲۲	Duke Energy	۱۹/۳	۵	ایالات متحده	برق	مشارکت خاص با Philips که شرکت انتقال گاز است و مشارکت خاص با Exxon Mobil
۲۱	۱۷	RWE	۱۹/۲	-۸	آلمان	متنوع	در حال ادغام با VEW
۲۲	۱۸	BHP	۱۸/۸	-۱۷	استرالیا	متنوع	
۲۳	۲۱	Korea Electric	۱۸/۲	-۸	کره	برق	
۲۴	۲۳	Halliburton	۱۸/۲	۲	ایالات متحده	نفت و گاز	

۲۵	۲۸	AES	۱۶/۳	۵	ایالات متحده		فعالیت در زمینه نیروی برق ایالات متحده و بین‌المللی، سریعترین روند رشد در بین شرکت‌های موجود در فهرست
۲۶	۲۷	CONOCO	۱۵/۸	۳	ایالات متحده	نفت و گاز	IPO در سپتامبر ۱۹۹۸، واحد Global Power
۲۷	۳۶	Centrica	۱۵/۳	۳۵	انگلستان	گاز	
۲۸	۲۹	Scottish PWR	۱۴/۹	۷	انگلستان	برق	تصاحب Racific Corp
۲۹	۲۵	Kanasai Electric	۱۴/۶	-۱۴	ژاپن	برق	
۲۰	۲۴	Electrabel	۱۴/۴	-۱۹	بلژیک	برق	بخش اعظمی از سرمایه این شرکت را Suez و Tractebel و Lyonnaise در دست دارند.
۳۱	۲۶	Southern	۱۴/۱	-۷	ایالات متحده	برق	
۳۲	۳۱	VIAG	۱۴/۰	۱۱	آلمان	گاز	در حال ادغام با Veba
۳۳	۳۷	National Grid	۱۳/۶	۲۰	انگلستان	برق	در حال خرید شرکت‌های جدید برق در انگلستان
۳۴	۳۲	Iberdrola	۱۱/۸	-۵	اسپانیا	برق	گزارش‌های مالی از ارزیابی FPL برای تملیک آن
۳۶	۳۴	Phillips	۱۱/۷	-۴	ایالات متحده	نفت و گاز	مشارکت خاص (joint Venture) با Duke Energy برای انتقال گاز
۳۶	۳۴	Chubu Electric	۱۱/۵	-۴	ژاپن	برق	
۳۷	۳۹	ELEC DE PORT	۱۱/۲	۸	پرتغال	برق	مشارکت استراتژیک با Iberdrola
۳۸	۴۹	TENAGA	۱۰/۴	۳۱	مالزی	برق	
۳۹	۴۷	LUKOIL HOLDING	۱۰/۴	۲۷	روسیه	نفت و گاز	
۴۰	اعلام نشده	BAKER HUGHES	۱۰/۱	۴۴	ایالات متحده	نفت و گاز	
۴۱	۳۸	NORSK HYDRO	۱۰/۱	-۹	نروژ	نفت و گاز	تولیدکننده و مصرف‌کننده بزرگ گاز و برق
۴۲	اعلام نشده	COASTAL	۹/۸	۳۰	ایالات متحده	گاز	این شرکت پیشنهاد ادغام با EIPaso را داده است
۴۳	۳۳	ELECTROBARS	۹/۷	-۱۹	برزیل	برق	پیشرو در زمینه تولید برف از آب Hydro-Power
۴۴	۲۴	EL PASO ENERGY	۹/۵	۴	ایالات متحده	گاز	این شرکت پیشنهاد ادغام با Coastal را داده است
۴۵	۴۲	CLP HOLDINGS	۹/۳	-۳	چین	برق	مشارکت خاص با Exxon Mobil در هنگ کنگ
۴۶	اعلام نشده	DOMINION RES.	۹/۲	-۲	ایالات متحده	برق	ادغام با CNG که از تاریخ ۲۸ ژانویه ۲۰۰۰ به مرحله عمل رسیده است
۴۷	اعلام نشده	DYNERGY	۹/۱	۸۱	ایالات متحده	برق	اخیراً مراحل ادغام با Illinova به اتمام رسیده است
۴۸	۴۰	GAS NATURAL	۸/۷	-۱۵	اسپانیا	گاز	تحت کنترل شرکت Repsol-YPF
۴۹	۴۵	OCCIDENTAL	۸/۳	-۴	ایالات متحده	نفت و گاز	
۵۰	اعلام نشده	FPL GROUP	۸/۲	۸	ایالات متحده	برق	هدف بالقوه شرکت Iberdrola برای تصاحب

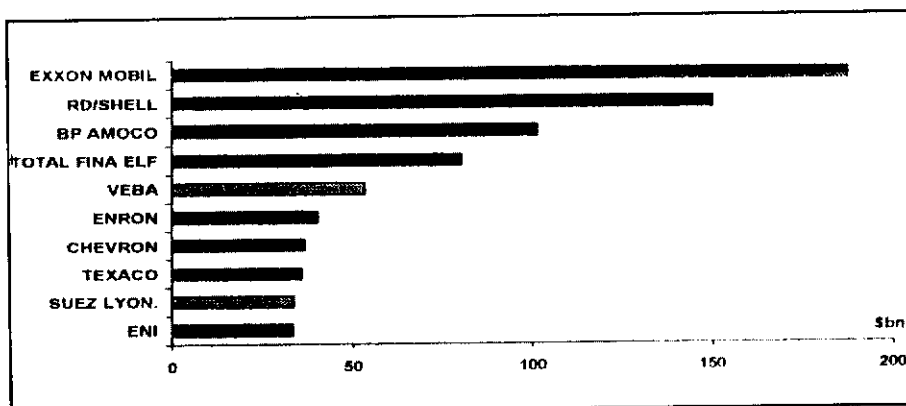
درصد تغییر در قیمت سهام از تاریخ ۳۱ دسامبر ۱۹۹۹ تا ۳۱ مه ۲۰۰۰ میلادی

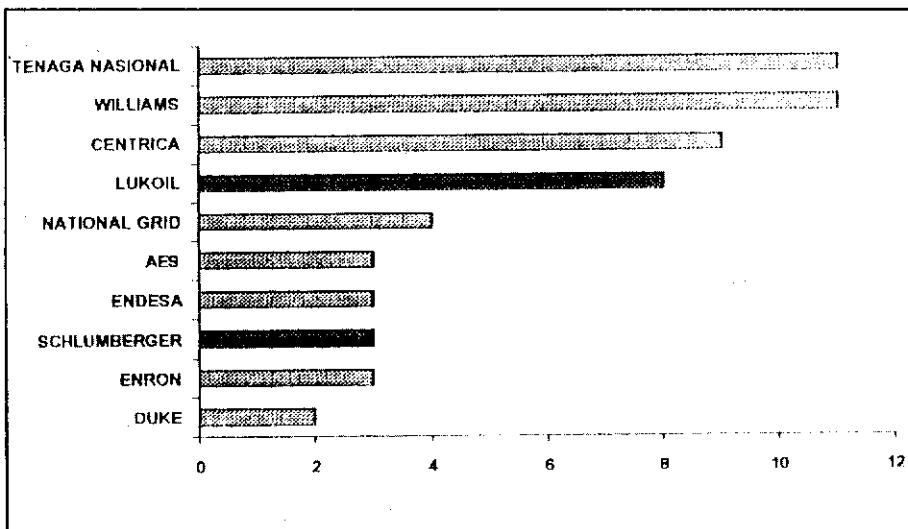
درصد تغییر در قیمت سهام از تاریخ ۳۱ دسامبر ۱۹۹۹ تا ۳۱ مه ۲۰۰۰ میلادی

درآمد کل سال ۱۹۹۹ ده شرکت برتر

میزان صعود در جدول رده‌بندی نرژى ۵۰ PFC
تعداد رتبه‌های صعودی

میزان نزول در جدول رده‌بندی نرژى ۵۰ PFC
تعداد رتبه‌های نزولی

